

Hoogfeest Hemelvaart, donderdag 21 mei 2020 Ben Frie SJ

Hemelvaart is op het scherp van de snede tussen afscheid nemen en herinnering koesteren. Het moment van afscheid is zichtbaar, maar tegelijk onzichtbaar. De geliefde verdwijnt werkelijk uit het leven. Zelfs de herinnering aan de geliefde lost geleidelijk op en wordt verleden, enkel nog een verhaal, steeds meer los van de werkelijkheid van de geliefde.

Hemelvaart is dubbel: verdriet gaat gelijk op met vreugde. Het eigen verdriet gaat gepaard met het weten dat de geliefde in goede orde, in goede vrede is opgenomen – in liefde zelfs, en dan nog wel eeuwig. Maar wij die hier blijven hebben daar nog geen deel aan en ons rest droefheid en gemis en wachten tot het onze tijd is. We proberen aan het afscheid te ontkomen, we hopen op een oplossing.

Op een goede dag is Jezus uit de menselijke werkelijkheid verdwenen. De mensen die in Hem geloofden hebben het verlies gevoeld, de slag van zijn dood, en gezien dat Hij werkelijk uit hun leven verdween. Maar daar bleef het niet bij. Ze zijn toch op zoek gegaan naar de waarachtige kern van hun ontmoeting met Hem. Waarom liet Hij hen niet los? Waarom slaat het spreken over Hem over op andere mensen die Hem helemaal nooit gezien of gekend hebben? Hoe kan het dat Hij in alle gesprekken en bij al het zoeken aanwezig blijft?

Er zindert iets in zijn persoon, we zien de werking ervan bij mensen die met Hem te maken krijgen. Paulus, maar na hem zovelen. Er is geestdrift, enthousiasme, levensdrang. Grote kracht, moed, inspiratie. Energie. Is het de hemel die zich toont? Bestraffend klinkt de aan ons gestelde vraag: wat sta je naar de hemel te staren? Wat verwacht je van God? Dat Hij zal doen waar jij zelf machteloos tegenover staat? Dat is de bedreigende vraag van Hemelvaart: wat doet God? Ziet Hij lijdzaam toe wij het redden, en of wij het redden? Hoe kan Hij zijn Zoon, de Helper, van ons wegnemen? Steeds herhaalt zich die vraag: hoe kan God van ons wegnemen wie goed is?

En we roepen in onze nood: 'God!', en nog eens 'God!'. En we horen niets meer, vrezen we. En dan klinkt weer die vraag: wat sta je naar de hemel te kijken? Waarom wil je dat God nu iets doet?

Dan gebeurt er iets wat wij niet verwacht hadden. God wordt toch weer zichtbaar, ook nu, bij dat merkwaardige afscheid. Je moet Hem loslaten, en tegelijk spreekt het in je: 'Zie, ik ben met je alle dagen tot aan de voleinding van de wereld.' Ga dus en maak alle volkeren tot mijn leerling en doopt hen en leer hun te onderhouden wat Ik jullie geleerd heb.

Het afscheid wordt een opdracht: doe wat Ik gedaan heb. Verkondig Mij, geef Mij door aan ieder die je op je weg ontmoet. Zit niet bij de pakken neer en zeg niet dat de Kerk het zwaar heeft. Dat is wel zo, maar beschouw dat feit als een opdracht. Dag en uur van het herstel weten wij niet. 'Maar gij zult kracht ontvangen van de heilige Geest die over u komt, om mijn getuigen te zijn'.

Wij moeten, in de taal van Lucas, Jerusalem niet verlaten, maar de belofte van de Vader afwachten. We moeten niet weglopen voor onze opdracht, de plaats van handeling niet voortijdig verlaten, in wanhoop of moedeloosheid. Niet op de vlucht slaan. Wij moeten nog even durven wachten, durven hopen dat God zal doen wat nu goed voor ons is. Dat kan troost zijn, bemoediging. Maar het kan ook een schop zijn, een duw: vergeet je opdracht niet. Verlies je taak niet uit het oog, zeker niet nu het menens wordt.

We worden in onze kracht geplaatst, niet in onze zwakheid. Het wordt ons mogelijk gemaakt te geloven wat niet van deze tijd lijkt die zo gemakkelijk verongelijkt is omdat we niet krijgen wat we willen. Maar we hebben op zulke momenten geen idee van wat

ons allemaal gegeven wordt, in ons menselijk en tijdelijk bestaan. Het is onze kunst om dat zichtbaar te maken, die bewogenheid door de ontmoeting met onze heer Jezus: wij hebben weet van meer diepgang in het leven, van wat heilzaam is voor ons, en dan geen vaccinatie of fysieke beveiliging, maar een geestelijke: God vergezelt ons, Hij overstijgt de fysieke beperkingen en maakt onze ziel sterk. Wij zijn geborgen, beveiligd, zelfs als wij moeten sterven. Wij kunnen de gebondenheid aan een fantastisch lichaam dat tegen alles opgewassen is loslaten: 'Ik ben met je alle dagen tot aan de voleinding der wereld.' Durf te leven in dat besef. Het maakt je vrij van je zorgen, van wat een dreiging lijkt. In Hem ben je tegen alles opgewassen.